

Wycinka drzew od 2017 roku – ułatwienie dla właścicieli czy zagrożenie dla natury

Nowe regulacje wynikające z ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw, którą uchwalił Sejm 16 grudnia 2016 roku, powinny uprościć proces wycinki drzew i krzewów z nieruchomości. Dlatego też od 1 stycznia 2017 roku rozszerzeniu uległ katalog przypadków, w których na usunięcie drzewa lub krzewu pozwolenie w ogóle nie będzie potrzebne, bądź też nie będzie pobierana z tego tytułu opłata. Ustawa zakłada również uproszczenie sposobu ustalenia opłaty za wycinkę.

Usunięcie drzewa na starych zasadach

W dotychczasowym stanie prawnym zasadą było, że usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości mogło nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego na wniosek posiadacza nieruchomości (za zgodą właściciela nieruchomości) lub właściciela urządzeń przesyłowych znajdujących się na nieruchomości. Zezwolenie na wycinkę, w formie decyzji administracyjnej, wydawał wójt (burmistrz, prezydent miasta), a w przypadku gdy zezwolenie dotyczyło usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków. We wniosku o wydanie zezwolenia należało wskazać m. in. przyczynę usunięcia, informacje dotyczące gatunku drzewa lub krzewu oraz obwód drzewa, ewentualnie wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew. Przed usunięciem drzewa organ właściwy do wydania zezwolenia dokonywał oględzin w zakresie występowania w jego obrębie gatunków chronionych. Wydanie zezwolenia na usunięcie mogło być uzależnione przez organ od określonych nasadzeń zastępczych lub przesadzenia drzewa lub krzewu.

Ustawa o ochronie przyrody zawiera również katalog sytuacji, w których zezwolenie na usunięcie drzewa nie jest w ogóle wymagane. Dotychczas takie wyłączenie dotyczyło:

- 1) krzewów, których wiek nie przekraczał 10 lat,
- 2) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekraczał:
  - a. 35 cm lub
  - b. 25 cm – w zależności od gatunku drzewa,
- 3) drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach, oraz
- 4) drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni.

Ponadto, za usunięcie drzewa lub krzewu, niewchodzącego w zakres powyższego wyłączenia, należało uiścić opłatę naliczoną w zezwoleniu na usunięcie drzewa lub krzewu i pobieraną przez organ wydający zezwolenie. Opłata do tej pory obliczana była w dość skomplikowany sposób. W niektórych przypadkach, pomimo obowiązku uzyskania zezwolenia, nie naliczano opłat za usunięcie drzewa lub krzewu. Dotychczas było tak np. w przypadku drzew lub krzewów, na których usunięcie osoba fizyczna uzyskała zezwolenie na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Bardziej liberalne prawo do wycinki

Zgodnie z nowymi przepisami zasadą ma pozostać konieczność uzyskania zezwolenia na wycinkę. Ustawodawca poszerzył jednak katalog sytuacji, w których zezwolenie w ogóle nie będzie potrzebne. Najważniejszą zmianą jest z pewnością zrezygnowanie z konieczności uzyskania zezwolenia w przypadku planowanej wycinki drzewa lub krzewu przez osoby fizyczne z ich nieruchomości na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej i to bez względu na gatunek oraz wielkość drzewa lub krzewu. Dotychczas w takich przypadkach nie trzeba było uiszczać opłaty, ale uzyskanie

samej decyzji (czyli przejście odpowiedniej procedury administracyjnej) było już wymagane. Jest to niewątpliwie ułatwienie dla właścicieli nieruchomości. Zwiększone zostały również limity obwodu pnia drzewa warunkujące zwolnienie z obowiązku uzyskania zezwolenia z 35 cm do 100 cm w przypadku drzew szybkorosnących oraz z 25 cm do 50 cm w przypadku pozostałych gatunków drzew. Ponadto, obwód drzewa będzie mierzony nie na wysokości 5 cm (jak dotychczas) a 130 cm, czyli w korzystniejszy dla właściciela nieruchomości sposób. Uzyskanie zezwolenia nie będzie również potrzebne w przypadku usunięcia drzew lub krzewów w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

Ustawodawca zwiększył również limity obwodu pnia warunkujące możliwość zwolnienia z uiszczenia opłaty za wycinkę drzew z 75 cm do 120 cm jeżeli chodzi o drzewa szybkorosnące oraz z 50 cm do 80 w przypadku pozostałych gatunków drzew wycinanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze (użytkownie rolnicze zostało objęte zwolnieniem z obowiązku uzyskania zezwolenia) zgodnego z planem miejscowym albo warunkami zabudowy. Ponadto, obwód w tym wypadku również będzie mierzony na wysokości 130 cm.

Zgodnie z nowymi przepisami rada gminy będzie mogła w uchwale objąć zwolnieniem z opłat również inne drzewa lub krzewy niż to zostało określone w ustawie.

Gminy zadecydują o kosztach wycinki

Zasadnicza zmiana dotyczy również sposobu obliczania opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu. Nowelizacja zakłada, że to nie minister w rozporządzeniu, a poszczególne rady gmin w drodze uchwały będą ustalać stawki za wycinkę. Ustawodawca wprowadził jedynie dwie stawki maksymalne – 500 zł za usunięcie drzewa oraz 200 zł za usunięcie krzewów – które będą ograniczeniem dla organu gminy. W przypadku, gdy dana gmina nie uchwali własnych stawek opłat, zastosowanie będą miały powyższe stawki maksymalne jednolicie dla każdego gatunku drzewa lub krzewu. Na nowych zasadach opłaty mają być obliczane w następujący sposób:

- 1) za usunięcie drzewa – stawka opłaty określona przez radę gminy (albo stawka maksymalna) x liczba cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm,
- 2) za usunięcie krzewu – stawka opłaty określona przez radę gminy (albo stawka maksymalna) x liczba metrów kwadratowych powierzchni gruntu pokrytej krzewami.

Stawki mają być co roku aktualizowane w oparciu o wskaźnik inflacji.

Komentarz

Zmiany, które weszły w życie od 1 stycznia 2017 roku co do zasady można ocenić pozytywnie. Przyznają one większą swobodę właścicielom, którzy niejednokrotnie, aby usunąć drzewo ze swojej nieruchomości musieli przejść długotrwałą procedurę administracyjną. Oczywiście zasadnicza zmiana dotyczy przede wszystkim wycinki na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą. Wycinka drzew w celach inwestycyjnych, pod budowę, dokonywana przez przedsiębiorców budowlanych, nadal obwarowana jest ustawowymi ograniczeniami, aczkolwiek łagodniejszymi od dotychczasowych.

Z drugiej strony – powstaje pytanie, czy liberalizacja przepisów nie wiąże się z zagrożeniem dla przyrody. Nie zawsze bowiem musi być tak, że cenne przyrodniczo drzewo jest objęte ochroną gatunkową lub znajduje się na obszarze chronionym. W obecnym stanie prawnym dużo zależy od inicjatywy poszczególnych gmin, które mogą nie tylko kształtować wysokość opłat za wycinkę, ale również wyłączać spod obowiązku uzyskania zezwolenia określone kategorie drzew. Gminy, chcące przyciągnąć przedsiębiorców, będą zapewne rozszerzały katalog zwolnień.

Warto dodać, że ustawa w obecnym brzmieniu stanowi, że zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody wydaje się po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem parku narodowego albo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Autor: Piotr Pawłowski, prawnik, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy